

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
ФАКУЛЬТЕТ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня Магістр

зі спеціальності 024 Хореографія

на тему: Гармонія життя як ідейно-художній зміст
у світовій танцювальній культурі.

Структура кваліфікаційної роботи:

- теоретична частина творчого проекту
- творчий проект – хореографічна композиція **«Кохання крізь час»**

виконавець: здобувач вищої освіти
рівня магістр
заочної форми навчання
Лещенко Денис Сергійович

керівник кваліфікаційної роботи:
викладач кафедри
сучасної та бальної хореографії
Берднік Микола

Харків – 2023 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
Розділ 1. Теоретична частина творчого проекту.....	6
1.1 Гармонія у мистецтві.....	6
1.2 Гармонія для людини чоловічої та жіночої статі.....	14
1.3 Види гармонії та її розвиток у непомітний для людини час.....	21
1.4 Вплив гармонії на танцювальну культуру.....	31
Розділ 2. Аналіз хореографічних аналогів та прототипів творчого проекту...40	
2.1 Аналіз постановки «Lida Lee & Alexey Bazela - Contemporary Performace».....	40
2.2 Аналіз постановки «Amy & Travis *No Audience Noise* - Wicked Game».....	41

ТВОРЧИЙ ПРОЕКТ

Розділ 1. Композиційний план хореографічної сюїти.....	43
1.1 Основні характеристики хореографічного твору.....	43
1.2 Дійові особи та їх коротка характеристика.....	43
1.3 Лібрето.....	44
1.4 Розгорнутий зміст.....	44
1.5 Драматургія кожної частини.....	45
1.6 Загальна драматургія.....	46
1.7 Аналіз музичного матеріалу.....	47
1.8 Сценічний костюм (опис та зображення).....	49
1.9 Реквізит (опис та зображення).....	53
1.10 Світлове оформлення.....	54
Розділ 2. Постановчий план.....	55
2.1 Висновки.....	66
2.2 Список використаних джерел.....	67

ВСТУП

АКТУАЛЬНІСТЬ ТЕМИ.

Гармонія — узагальнююче поняття, що вказує на поєднання, злагодженість, взаємна відповідність якостей (предметів, явищ, частин цілого).

Коли елементи ідеалу гармонійно поєднуються із елементами реального, вони стають єдиним цілим; ідеал стає реальним, а реальне виражає якість ідеалу. Тому бути в гармонії з усім за всіх часів і за будь-яких обставин - це одна з найважливіших складових цього життя, яка постійно втілює все більший і більший захід ідеалу; і так надзвичайно важлива безперервна гармонія, що ніщо не повинно бентежити або створювати розбрат у найменший момент.

Розум, який живе у безперервній гармонії, усвідомлює велику міру небес на землі, незалежно від його особистого досягнення чи зовнішнього володіння. Він втілює у реальність цей ідеал, який вартий того, щоб його існування коштувало, і він був дійсно багатий.

ПОНЯТТЯ «ЖИТИ В ГАРМОНІЇ».

- **Жити в гармонії** - значить отримувати вічну радість. Радість, заснована на реальній цінності життя, і це задоволення, яке зростає з кожним днем дедалі більше.

ПОНЯТТЯ «УВІЙТИ В ГАРМОНІЮ».

Увійти в гармонію - значить увійти в новий світ, де все краще, де можливостей більше та їх більше, і де люди, умови та речі приємніші. Тим не менш, ви не тільки увійдете в найкращий світ, але й відношення гармонії так чудово співвіднесе до вашого життя з добрими речами у всіх світах, що може існувати у вас, що найкраще з будь-якого джерела буде природно прагнути

вашої сфери існування.

Але гармонія не тільки змусить гарні речі життя притягуватись до вас;

- це також змусить вас випромінювати хороші якості у вашій власній істоті, і таким чином стане постійним благословенням для всіх.

Бути в присутності людини, яка безтурботно перебуває в чудовому спокої, - це справді привілей, особливо для тих, хто може оцінити найтонші елементи дійсно гармонійного життя. Щоразу, коли ми стикаємося зі справжньою гармонією, чи то музика людського життя, чи музика природи чи музика сфер, ми на один крок ближче до прекрасного. Тому ми можемо усвідомити велику цінність здатності жити у повній гармонії за всіх часів.

- Життя в гармонії є основою щастя та здоров'я і є однією з найважливіших складових досягнення та реального успіху.

МЕТА.

Визначити роль гармонії у різних сферах мистецтва, та дослідити її розвиток у житті кожної людини.

ЗАДАЧІ.

- визначити, як гармонія, загально вплинула на мистецтво.
- визначити сутність гармонії в житті та в танці, людей чоловічої та жіночої статі.
- визначити, та аналізувати види та етапи гармонії у людей.
- визначити, як гармонія вплила на хореографічне мистецтво.
- розробити композиційний план хореографічної сюїти «Кохання крізь час», засобами сучасної хореографії.
- розробити постановчий план хореографічної сюїти «Кохання крізь час».

ОБ'ЄКТ ДОСЛІДЖЕННЯ.

Гармонія у світовій танцювальній культурі.

ПРЕДМЕТ ДОСЛІДЖЕННЯ.

Особливості гармонії у ідейно-художньому змісті.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ РОБОТИ.

У цій роботі використовувався метод збору, аналізу і узагальнення матеріалу.

ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ РОБОТИ.

Результати дослідження, що проводиться в цій роботі, можуть бути використані викладачами та студентами, а також в навчальних курсах з мистецтву балетмейстера.

СТРУКТУРА РОБОТИ.

Кваліфікаційна робота складається зі вступу, теоретичної частини, яка має два розділи, що включають всебі чотири підрозділи відповідно, творчого проекту, що включає в себе композиційний та постановчий плани, висновки, список використаних джерел та додатків. Загальний об'єм роботи складає **69** сторінок. Список використаних джерел складає **30** позицій

НАУКОВА НОВИЗНА РОБОТИ.

У цій роботі проаналізовано роль гармонії в житті людини та її допомогу у створенні хореографічних постановок та інших сферах мистецтв.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА ТВОРЧОГО ПРОЕКТУ

1.1 Гармонія у мистецтві.

- «Актуалізація принципу гармонії у матеріалі самого мистецтва».

Основним моментом гармонії виступає не кількісний аспект, як пропорційність і впорядкованість формальних елементів, а взаємодія протилежних естетичних категорій - трагічного і комічного, драматичного і ліричного тощо.

Стосовно різних видів мистецтва в естетиці склалося уявлення про архітектурну, музичну, мальовничу гармонію. У структурі витвору мистецтва художня гармонія проявляється як система контрастів, цінностей і досягається шляхом подолання дисгармонії, безладдя. З особливою силою цей принцип художньої гармонії (насамперед, мальовничої) виявився у барочній, а пізніше й у романтичній естетиці.

Для художньої гармонії бароко характерне поєднання розмаїття динамічних елементів із нестійкою рівновагою атектонічної композиції.

Художня гармонія романтизму передбачає наявність контрастного поєднання динамічних елементів із стійкою рівновагою тектонічної композиції.

Романтики допускали також гармонію, коли він є поєднання розмаїття статичних елементів і нестійкого рівноваги атектонічної композиції.

Одну з особливих форм гармонії становить її прояв у архітектурі. Будучи важливою стороною матеріального життя людини, архітектура має достатню широту впливу, що дозволяє виділяти архітектурну гармонію в окрему чуттєву форму гармонії.

Разом з тим архітектурна гармонія не є суто естетичною гармонією, її образно-естетичний початок пов'язаний з утилітарною функцією і

проявляється у створенні об'ємно-просторового середовища, естетичному формуванні оточення людини.

Архітектурна гармонія є певним взаєморозташуванням і зв'язком елементів архітектурної споруди, які утворюють єдність при їх зоровому сприйнятті. Сприймаючи архітектурну гармонію, людина зіставляє частини архітектурного об'єкта і підставі судить про його гармонійність чи дисгармонічності. Архітектурна гармонія виступає як самостійна модель цілісного гармонійного способу життя і цілісної людини.

Архітектурна гармонія завжди виникає як єдність протилежностей у результаті творчого подолання протиріч функціональних, конструктивних, економічних, естетичних вимог, а також дотримання будівельних норм. Тому саме в галузі архітектури пошуки гармонії набувають

Таким чином, естетична сутність гармонії полягає у певному зіставленні, зв'язку, співвідношенні елементів твору мистецтва, що утворюють єдність при їх сприйнятті. При естетичній гармонії художній об'єкт сприймається за його розміром, а, по його пропорційності. Гармонія «є універсальною категорією, принципи якої однаково виявляються й у мистецтві, й у природі, й у естетичній діяльності взагалі». Виявляючись у різних видах мистецтва, гармонія набирає відповідних форм - архітектурну, музичну та інших.

- Особливий статус гармонії у музиці зумовлює необхідність її спеціального дослідження.

ГАРМОНІЯ У МУЗИЦІ.

Мабуть, одна з найголовніших категорій музикознавства. Термін «музична гармонія» означає ряд явищ, пов'язаних із висотою звуку. Це комплекс понять у теорії музики, заснованих на поєднанні звуків у співзвуччя, а також чергуванні співзвуччя в умовах ладу та тональності. Гармонія передбачає

певний порядок серед звуків, ладів та акордів, що надає мелодії милозвучності.

Види музичної гармонії діляться за хронологічними періодами і відбивають розвиток музичного мислення. Також музична гармонія поділяється за видами гармонійного руху, які формують характерні та зрозумілі більшості гармонії різних музичних напрямків:

- класична та джазова гармонія;
- гармонійна мова імпресіоністів;
- блюзові, фолькові, різні типи гармоній рок-музики та інші.

Ряд музичних інструментів не випадково зветься гармоніка. Ручна гармоніка (хутрянний інструмент), губна гармоніка, у нас вони перетворилися на гармонію, гармошку. Складну гармоніку Петро Ілліч Чайковський спеціально привіз із Італії до Петербурга, щоб танець феї Драже з балету «Лускунчик» звучав по-особливому.

- **"Лускунчик"** - двоактний балет П. І. Чайковського на лібретто Маріуса Петипа за мотивами казки Е. Т. А. Гофмана "Лускунчик і Мишачий король", балетмейстер-постановник Лев Іванов.

Із співвіднесеності гармонії світу з фундаментальною закономірністю походить західноєвропейська традиція її раціоналістичного пояснення та обчислення. Ідуча від піфагорійської ідеї висловлювання гармонії у вигляді числових співвідношень, що становлять її сутність, ця тенденція знайшла продовження у математичному обчисленні перспективи у живопису, створення зразка у скульптурі тощо.

В якості універсального поняття культури гармонія пов'язана з різними сферами буття, що відчуються людиною, виявляючись у різних формах - архітектурі, музиці, в соціальних відносинах і т.д.

У аксіологічному вимірі гармонія пов'язані з поняттям ідеалу, співвідношення її із яким можна сказати словами В.Є. Давидовича:

- «**Естетичний ідеал** - це породжений уявою чуттєво-сприйнятий образ тієї діалектичної суперечливої єдності речей, що називається гармонією. Належна мета як досяжна гармонія, що несе в собі риси досконалості людини та людських відносин – необхідний момент естетичного ідеалу».

Гармонія у музиці одне з найважливіших понять. Як і будь-якому іншому мистецтві, гармонія у музиці передбачає поєднання та єдність всіх її елементів.

- У перекладі з давньогрецької, гармонія означає порядок, лад, злагодженість, стрункість.

Гармонією зазвичай називають милозвучне поєднання всіх компонентів музичного твору – акордів, інтервалів, ладів та ін. Гармонія у музиці має схоже значення з гармонією у житті. Гармонія є у всьому. Це слово часто використовується в моді, **архітектурі**, **живописі** та, звичайно ж, у **музиці**.

- Гармонія означає цілісність, милозвучність, поєднання, складність, кмітливість.

При написанні музичних композицій необхідно дотримуватись загальних правил гармонії. Адже гармонію можна вважати клеєм всього твору. Завдяки гармонії музика стає більш вираженою та складною. Якщо ж гармонія в треку відсутня, це відразу відчувається.

Дисгармонія проявляється у неузгодженості та неблагозвучності. Ми відчуваємо порушення злагодженості та співзвучності.

- **Дисгармонія** – це неблагозвучне поєднання звуків, порушення гармонії.

Гармонія в музиці є одним із основних елементів, які роблять музику привабливою та приємною для слухача. Вона відіграє важливу роль у створенні музичної композиції та сприяє її емоційній виразності.

Озброївшись визначенням, гармонія в музиці є комбінацією різних звуків та акордів, які звучать спільно, створюючи певну музичну атмосферу та емоційний відгук у слухача.

Гармонія заснована на принципі консонансу.

- **Консонанс** - поєднання звуків, у якому звуки залучаються один до одного та звучать гармонійно разом. Саме завдяки гармонії музика звучить цілісно та завершено.

Гармонія також відіграє важливу роль у передачі емоцій та настрою музики. Кожен акорд має своє унікальне емоційне забарвлення, яке може викликати різні почуття у слухача.

Наприклад, мажорні акорди зазвичай асоціюються зі світлими та радісними емоціями, тоді як мінорні акорди можуть викликати смуток чи меланхолійність.

- Взаємодія різних акордів у композиції дозволяє створити багатий емоційний палітр, передаючи слухачеві широкий діапазон почуттів та емоцій.

Також варто зазначити, що гармонія у музиці є важливим компонентом музичної мови та засобом комунікації між композитором та слухачем.

Музиканти використовують гармонію, щоб висловити свої ідеї та думки через музику. Вона дозволяє організувати звуковий простір та встановити певні стосунки між звуками.

- Завдяки цьому гармонія дозволяє створити структуру та організацію у музиці.

Також гармонія є основою для створення мелодії та ритму. Вона визначає вибір нот та акордів, які використовуються в музиці, та створює основу для музичних ліній. Гармонія дає музиці глибину та наповненість, роблячи її цікавішою для слухача.

- Без гармонії музика може звучати хаотично та незв'язано.

Важливо, що гармонія у музиці перестав бути статичним поняттям. Вона постійно розвивається і змінюється, схильна до моди та впливів інших жанрів і стилів. Композитори постійно шукають нові комбінації та поєднання звуків, щоб створити щось унікальне та цікаве для слухача.

Насамкінець, гармонія у музиці відіграє важливу роль у формуванні музичної композиції. Вона створює цілісність та завершеність музики, передає емоції та настрої, є основою музичної мови та засобом комунікації. Без гармонії музика була б позбавлена структури та наповненості і втратила свою привабливість для слухача.

- Таким чином, гармонія є невід'ємною частиною музики та відіграє ключову роль у її створенні та розповіді історій через звуки та мелодії.

ГАРМОНІЯ У КНИГАХ.

Ні для кого не таємниця, що існує безліч книг, які допомагають читачеві дізнатися трохи про гармонію, і як її знайти або відчувати в повсякденному житті.

Так, завдяки обставинам у житті, різним змінам чи ситуації, письменники змогли створити свої відомі твори. Адже сама гармонія в їхньому житті допомогла знайти їм натхнення, яке нам подарувало майбутнє танцювального мистецтва, за допомогою написаних творів, казок та літературних оповідань у книгах.

Наприклад: Казка та балет - «**Аліса в країні чудес**»

«Аліса в країні чудес» — це балет на трьох діях від Крістофера Вілдон за сценарієм Ніколаса Райта, заснованому на Пригодах Аліси в Країні чудес Льюїса Керролла.

- Прем'єра пройшла в Лондоні, Королівський театр Ковент-Гарден, **28** лютого **2011** року

В основу сюжету лягла відома книга Льюїса Керролла про дівчинку Алісу — казка, яка існує вже понад **150** років і яка за всі ці роки анітрохи не застаріла, а перекладена багатьма мовами і, як і раніше, кохана і дітьми, і дорослими різних країн. Сюжет невмираючої історії про дівчинку Алісу і дивовижний сон-пригода, що їй приснився, неодноразово переносився на сцену, в тому числі і балетну, надихаючи на створення хореографічних інтерпретацій багатьох музикантів, балетмейстерів, лібретистів, театральних художників.

Ось і сучасних англійських композитора, хореографа і драматурга не оминула ця любов до відомої казки Льюїса Керролла, які створили свою Алісу — таку ж невгамовну, цікаву, що свято вірить у загальну справедливість і добро. Музика до балету — перша повна партитура протягом останніх **20** років, написана спеціально для лондонського Королівського балету. Партію Аліси виконує американська балерина Сара Ламб, яка танцює в трупі лондонського королівського балету з **2003**.

Вистава заслужила втішну похвалу англійської критики, рецензенти назвали постановку яскравою, бешкетною і смішною. Постановка стала найяскравішою подією у Лондонському Королівському балеті та заслужено привернула увагу і глядачів, і преси.

Книга «Аліса в країні чудес»- казка, написана англійським математиком, поетом і прозаїком Чарльзом Лютвіджем Доджсоном під псевдонімом Льюїс Керролл і видана **1865** року. У ній розповідається про дівчинку на ім'я Аліса, яка потрапляє крізь кролячу нору в уявний світ, населений дивними антропоморфними істотами. Казка має стійку популярність як у дітей, так і у

дорослих. Книга вважається одним із найкращих зразків літератури в жанрі абсурду; у ній використовуються численні математичні, лінгвістичні та філософські жарти та алюзії. Хід розповіді та її структура вплинули на мистецтво, особливо у жанр фентезі.

Також, казка та балет: **«Лускунчик»**

- У чому сенс казки Лускунчик?

Основною ідеєю стало всепереможне почуття любові, що перетворило дерев'яного Лускунчика на людину, що є спрощенням філософської концепції казки Гофмана. Переробка Дюма послужила першоджерелом для лібрето останнього балету **«Лускунчик» (1892)**, яке створив балетмейстер Маріус Петипа.

«Лускунчик» вчить нас терпінню, чуйності у стосунках. Показує, що за кохання необхідно боротися, навіть коли всі інші проти нього, і лише тоді ти будеш винагороджений і коханий.

Повість та балет: **«Яскраво-червоні вітрила»**

- Балет у трьох актах з прологом.

Це історія життя Ассоль, яка в дитинстві втратила матір. Батько-моряк виховував доньку, не заважаючи їй мріяти та вірити у дива. Якось дівчинка зустріла в лісі старого – збирача казок Егля, чи то жартома, чи то всерйоз того, хто сказав їй, що, коли вона виросте, за нею приїде принц на кораблі з червоними вітрилами.

«Яскраво-червоні вітрила» переконують юних читачів: що б не відбувалося і як би важко вам не було, не зраджуйте себе. Вірність власним ідеалам рано чи пізно приведе вас до щастя

Роман та балет: «**Анна Кареніна**».

Ідея створення цього балету з'явилася у Майї Плісецької ще **1967** року, коли вона знімалася у художньому фільмі «**Анна Кареніна**», це було після написання роману, що підштовхнуло творців на ідею, продовжити творчість написану у книгах, перенісши його від екранів телевізорів до сцени театрів.

Балерина згадувала: «На зйомках драматичного фільму «**Анна Кареніна**», в якому я виступила в ролі княгині Бетсі Тверської, думка про хореографічне втілення роману толстовського стала ясно витати в повітря. Музика, яку Щедрін написав до фільму, була театральна і пластична. Її можна було танцювати.

Хочеться відзначити, що - «**Анна Кареніна**», один із найзнаменитіших романів Льва Толстого, починається афоризмом фразою:

- «Всі щасливі сім'ї схожі одна на одну, кожна нещаслива сім'я нещаслива по-своєму».
- Це книга про вічні цінності: про кохання, про віру, про сім'ю, про людську гідність.

Також, головний урок роману полягає в тому, що потрібно знайти себе, щоби прожити справжнє життя.

1.2 Гармонія для людини чоловічої та жіночої статі.

Один із найвищих рівнів розвитку на Землі людина отримує в процесі гармонізації жіночого та чоловічого почав у самому собі, що і дозволяє йому будувати взаємини з протилежною статтю. Адже саме стосунки між чоловіком і жінкою і стають фундаментом зародження нового життя – їхньої дитини, яка у свою чергу, з дитинства вбирає життєві цінності своїх батьків, вносячи до них власні зміни у процесі свого життя.

- Тому гармонія, мир та кохання у сім'ї – все це базується на якості взаємин чоловіка та жінки.

Перша зустріч двох половинок, плани на спільне життя та шлюб – це чудові почуття очікування, надії та солодких ілюзій, які в обох живуть, на жаль, не так довго, як того хотілося б кожному. Як тільки в житті двох людей починають формуватися справжні цінності, мотивація та спільні інтереси, тут же починає проявлятися і зовсім інша сторона медалі, так звані підводні життєві та побутові камені, які й формують відчуження. Але, незважаючи ні на що, людям, які вибрали один одного для життя, потрібно і необхідно вміти долати всі труднощі разом, при цьому зберігаючи свої почуття кохання, поваги та вірності.

Якщо навіть не брати до уваги індивідуальне виховання, звички та підвалини кожної людини окремо, які так чи інакше мають своє місце у процесі формування спільного союзу, чоловік та жінка вважаються двома абсолютно різними об'єктами сприйняття світу. Але лише вони – ці дві різні половинки, за правильного спільного особистісного зростання, можуть стати єдиним цілим.

Ще до зустрічі один одного, як чоловік, так і жінка розвивалися у сфері та напрямі своїх індивідуальних життєвих цінностей, кожен прагнув досягти своїх цілей. Саме цим двоє людей, які зустрілися, стали цікавими один одному – своєю унікальністю, індивідуальністю та самобутністю. Тому, незважаючи на те, що спільний союз потребує деяких змін, зустріч двох люблячих людей, жодним чином не повинна зупиняти особистісний розвиток кожного з метою збереження своєї привабливості. Однак, поряд з цим, у свій життєвий ритм потрібно буде внести зміни, які дозволять союзу бути згуртованим та єдиним. І найперше що потрібно – це навчитися жертвувати своїм часом, знаннями, грошима, працею, звичками та якостями, і безкорисливо ділитися всім цим із близькою тепер людиною.

- Кохати означає ділитися!
- Тому і займенник «**Я**» плавно трансформується в «**Ми**» шляхом особистісної зміни та зростання.

Якщо люди дійсно хочуть зберегти теплоту і міцність своїх взаємин, тоді їм необхідно вчитися знаходити компроміс у вирішенні найрізноманітніших питань та завдань. Оскільки, дотримуючись лише своєї точки зору, союзу не дано бути єдиними, у ньому завжди буде боротьба за владу.

- І найкращим способом знаходити компромісні рішення – це чути іншу сторону, при цьому завжди пам'ятати, що будь-який дискомфорт у стосунках не руйнує, а навпаки, творить та виводить стосунки жінки та чоловіка на більш високий новий рівень.

Не варто замовчувати про свої переживання, пристосовуючись до обставин. Навчіться говорити один одному власні дискомфортні почуття. Вчіться чути правду партнера, залишаючись при цьому критичним до себе. Адже не розібрані дискомфорти перетворюють стосунки на важкий обов'язок, накопичують образи, яким властиво руйнувати все те добре і світле, що було сформовано та створено двома людьми. Закритість так чи інакше призведе до зриву і сплеску переповнюючих емоцій, у пориві яких часом союз можна зруйнувати за мить.

Вся повнота нашого життя полягає у присутності всіх її складових, центром яких є людина, яка народжує, творить кохання та щастя. Також і відносини чоловіка та жінки не можуть бути обмежені лише побутом та спільним житлом. Союз чоловіка та жінки має розвиватися як на загальному, так і на індивідуальному рівні.

- Тільки так, розвиваючись, половинки можуть збагачувати один одного.

ЗА СЛОВАМИ АНТУАНА ДЕ СЕНТ-ЕКЗЮПЕРІ.

- **Кохання** – це не означає дивитися один на одного, це означає дивитися в одному напрямку.

Тому, поділяючи інтереси свого партнера, ми дозволяємо йому залишатися і бути самим собою, залишатися вільним у власному зростанні. А враховуючи різницю у сприйнятті світу чоловіка та жінки, завжди слід пам'ятати про сильні та ключові сторони кожного учасника союзу: чоловік – це голова, а жінка – шия. Одне без іншого неможливе як і визначення напряму цих частин тіла.

- Таким чином, стан «**Ми**» стане міцнішим, а «**Я**» - скромнішим. Адже кохати людину – це означає відкривати її для себе, роблячи її своєю половинкою. А відкривати означає не зупиняти його розвиток, а підкріплювати своїм схваленням, прийняттям та допомогою.

Чоловік повинен відігравати роль чоловіка, а жінка – роль жінки.

- **Ролі чоловіка** - це сила та цілеспрямованість.

Чоловік – це істота, якій необхідно досягати чогось, це можуть бути різні речі – творчість, спортивні перемоги, створення будинку, що завгодно, що може бути для нього надихаючою метою.

- **Роль жінки** – це створення краси та гармонії в собі та навколо себе.

Нестача фізичних і душевних сил, натхнення, радості, яскравих емоцій, пригнічений настрій, дратівливість, відсутність бажань, відчуття хаосу, невдоволення собою – це ознаки відсутності гармонії у житті жінки.

Жінці необхідно бути коханою, відчувати про себе турботу, знати, що завжди можна покластися на близьку людину, яка підтримає та втішить. Жінки багато уваги приділяють своєму зовнішньому вигляду, дбають про затишок та красу будинку. Жінка несе у своєму внутрішньому світі красу та гармонію.

Материнство дуже пов'язане із внутрішньою гармонією жінки. Дитина, при всій кількості турбот і проблем пов'язаних з нею, дуже добре підтримує в мамі стан внутрішньої гармонії.

- Прикладом гармонії з участю чоловічої та жіночої статі є весільний танець.

Весільний танець може виявитися чудовим способом висловити своє кохання. Виразити відкрито, на очах у численних та захоплених глядачів.

Неповторний у своїй досконалості перший танець молодят, завдяки гарним і витонченим рухам і фігурам, зробить це публічне визнання теплим і трепетним. Кожен танцювальний пірует буде наповнений силою почуттів, силою кохання.

- Гармонія та єдність двох в одному пориві.

ЖІНКА У ТАНЦІ.

- "Якщо жінка довіряє своїй природі - вона починає танцювати. Жінка не може не танцювати, в ній Богом закладена здатність відчувати ритми Всесвіту, вся її природа підпорядковується ритмам. Чим більше жінка чутлива до власної істоти, тим більше вселенських ритмів впливають на її дії".

І тут неминуче набуває чинності наступний аспект жіночого - **Гармонія**. Танець жінки завжди гармонійний і тому являє світові ще один аспект жіночого - **Істину**.

ЧОЛОВІК У ТАНЦІ.

Чоловіки в танці підкреслюють свою силу, мужність, впевненість та їх рухи стають набагато сильнішими, складнішими, акробатичнішими. Але не завжди чоловіки можуть бути мужніми в танці, адже тільки вони зможуть показати любов до своєї дівчини, дружини, доньки або сина, показати

теплоту і турботу в парному танці, адже чоловік повинен вести свою партнерку і тримати в підтримці весь поставлений танець.

ГАРМОНІЧНИЙ, ПАРНИЙ ТАНЕЦЬ.

САЛЬСА.

Сальса - музичний жанр, популярний в основному в Латинській Америці і серед вихідців з неї.

Сальса включає багато стилів та варіацій; у широкому значенні термін можна використовувати практично для будь-якої музики латиноамериканського походження (наприклад, **ча-ча-ча**, **мамбо**);

- **Ча-ча-ча** - музичний стиль і танець Куби, який також набув широкого поширення в латиноамериканських країнах Карибського басейну, а також у тих з латиноамериканських громад США, де переважають вихідці з цих країн. Розповсюдження за межами американського континенту відбулося завдяки П'єру Лавеллю, викладачеві бальних танців з Англії. Побачивши на Кубі танець, схожий на румбу, але який відрізняється чітким ритмом, він почав викладати його в Англії як новий оригінальний танець.
- **Мамбо** — музичний стиль та танець Куби, який також набув широкого поширення в латиноамериканських країнах Карибського басейну, а також у тих з латиноамериканських громад США, де переважають вихідці з цих країн. Мамбо, як і румба, сальса, ча-ча-ча народилася на Кубі. Слово «мамбо» походить від імені божества війни, якому на Кубі в минулому було присвячено обрядовий танець.

У вузькому сенсі термін відноситься до стилю, розробленого в 1960-1970-х рр.. іммігрантами з країн Латинської Америки в Нью-Йорку та його околицях, а також до його відгалужень, таких як сальса романтика в 1980-х роках.

- Цей музичний стиль зараз поширений у Латинській Америці, а й у всьому світі.

Найближчими стилями до сальси є мамбо та сон початку **20** століття, та латиноамериканський джаз. Взагалі терміни «латиноамериканський джаз» і «сальса» часто використовують як синоніми; багатьох музикантів відносять до обох областей, особливо це стосується музикантів до **1970-х** років.

- Стильно сальса містить у собі пуерто-ріканські, кубинські, колумбійські та інші латиноамериканські впливи, включаючи **поп, джаз, рок, R'n'B**.

Сучасна сальса в основному орієнтована на танець і під неї танцюють різні стилі, такі як стиль Касі, стиль LA, стиль NY. Останні роки значно зросла популярність одного з різновидів сальси - тимба. Ця хвиля популярності також позначилася на танцювальному стилі сальси. Усі ключові рухи сальси виконуються під **4** музичні рахунки і складаються з швидкого та повільного кроку.

РУМБА.

Румба — це слово має два різні значення.

Один із них належить до напрямку танців і музиці, що народилися Кубі і отримали поширення США і державах Західної Європи наприкінці **20-х**, XX века.

- Найбільш відомим із них є **rumba Guaguanco**.
- Також популярними є **rumba Yambu** та **rumba Columbia**.

Кожен з цих видів румби має свою стилістику музики та танцю, але загалом вони дуже близькі.

Інше значення з'явилося порівняно недавно і відноситься до танцю з програми бальних танців, що входить до програми змагань. У цьому значенні румба є найповільнішим із п'яти танців змагальної латиноамериканської програми (решта — **пасодобль, самба, ча-ча-ча і джайв**). Танець і музика румби зі програми змагання латиноамериканських танців походять від кубинських музичних стилів і танців болеро.

- Румба з'явилася в Гавані в **XIX** столітті у поєднанні з європейським контрдансом.

ДЖАЙВ.

Джайв – танець афроамериканського походження, що з'явився у США на початку **1940-х** років. Джайв є різновидом свінгу зі швидкими та вільними рухами. Сучасний джайв сильно відрізняється від свінгу за манерою, хоча в ньому часто використовують ті ж фігури та рухи.

1.3 Види гармонії та її розвиток у непомітний для людини час.

4 пори року, це найкращий час, щоб перевірити, наскільки гармонія може змінюватися і розвиватися у певний час, для людини. Також на це можуть вплинути і подія, яка могла або може статися, що суттєво вплине як на душевний та психоологічний стан людини, так і на гармонійний.

ЯК РОЗВИВАЄТЬСЯ, ТА ВЕДЕ СЕБЕ ГАРМОНІЯ У РІЗНИХ СИТУАЦІЯХ ТА ПОДІЯХ?

Саме залежно від того, що відбувається, у людей гармонія грає новими фарбами. Якщо має статися щось хороше, в людини прокидається відчуття, балансу і спокою, умиротворення і щастя.

Це допомагає зосередитися на своїх поставлених цілях, або спробувати себе в чомусь новому, наприклад, у мистецтві.

ЩО ТАКЕ МИСТЕЦТВО?

Мистецтво (від церк.-слав. мистецтво, ст.-слав. іскоус — спокуса, досвід, випробування) — одна з найбільш загальних категорій естетики, мистецтвознавства та художньої практики.

Зазвичай під мистецтвом мають на увазі образне осмислення дійсності; процес і результат висловлювання внутрішнього і до зовнішнього (стосовно творцю) світу. Отже, мистецтво — творча діяльність, що відбиває інтереси як самого автора, та інших людей.

- «Загальноцікаве у житті, — писав Микола Чернишевський, — ось зміст мистецтва». Зовсім інакше визначав сутність «чарівництва, що називається мистецтвом»

Микола Чернишевський - літературний критик, революціонер-демократ, теоретик утопічного соціалізму, філософ-матеріаліст, публіцист та письменник.

- **Володимир Набоков**: «У гамі світових заходів є така точка, де переходять одна в іншу уяву та знання, точка, яка досягається зменшенням великих речей та збільшенням малих: точка мистецтва».
- **Володимир Набоков**, публікувався також під псевдонімом Володимир Сірін, — американський письменник, поет, перекладач, літературознавець, ентомолог. Вісім разів був номінований на Нобелівську премію з літератури.

У рамках мистецтвознавства та пов'язаних з ним понять, у подібних визначеннях поєднуються поняття різного об'єму та змістовного рівня: мистецтво, мистецтво, відображення, образне мислення, творчість.

Адже гармонія допомогла людям знайти те, що їм більше подобається, те, що вони хочуть відчувати і відчувати, тим самим втілюючи все в реальність.

У написанні картин чи віршів, книг чи музики, людина має відчувати особливе почуття гармонії, спокою, а найголовніше, це – натхнення. Таким чином, хороша ситуація або подія, що склалася, дуже позитивно і якісно впливає на людину, і на її подальше захоплення.

Існує і "Темна сторона місяця", коли гармонія в небезпеці, а саме в тривозі, занепокоєнні або в злом стані, у такому разі людині не рекомендується приймати серйозні рішення, сваритися з дорогими йому людьми, адже це може призвести до негативних наслідків.

Але, завжди є – але. Навіть у найнегативніших моментах, коли гармонія втратила " той самий " баланс у житті, і вона може її контролювати, людина може творити неймовірне мистецтво, що він зможе передати у всіх негативних фарбах.

Те саме, написання картин. Існує дуже популярний вид темних та негативних картин, як – **Dark Art**. У створенні цих картин лежить "Темна сторона місяця" гармонії, але в цій стороні закладена неймовірна особливість мистецтва, яку автора передають у картинах, або ж у танці.

ЯК ТАНЦЮВАЛЬНА ГАРМОНІЯ ПОВОДЖУЄ СЕБЕ У РІЗНІ ПОРИ РОКУ, ТА ЯК ЇЇ МОЖНО ЗОБРАЗИТИ У ХОРЕОГРАФІЧНІЙ ПОСТАНОВЦІ?

ОСІНЬ І ЗИМА.

Осінь і зима - це тактильні, теплі та близькі номери, в якому ви можете відчувати один одного, торкаючись частинками тіла. Тим самим зігріваючи свого партнера.

Прикладом таких танців може бути: **танго, контемп.**

ТАНГО.

Танго - це гримуча суміш пристрасності, ревності і кохання, крижаний танець розпечених до краю почуттів, коли повітря буквально тремтить від емоцій, що здійснюються між партнерами. Неймовірно суворий, безмірно емоційний, цей танець народився в аргентинських нетрях, змішавши в гримучий коктейль любов до смерті та смерть від кохання.

Також, танго - це парний танець вільної композиції, що виконується під характерну музику. Виник на Південно-Американському континенті в **1880-і** роки в Ла-Плата, на кордоні Уругваю та Аргентини, у бідних портових міських районах із переважно змішаним емігрантським населенням як результат сплаву культур вихідців з Європи, Африки та споконвічного населення Південної Америки.

Національні мелодії змішувалися, створюючи звуки танго, що запам'ятовуються, — африканські ритми тангано, аргентинська мілонга, гаванська хабанера, іспанське фламенко, ритуальні танці індіанців, польська мазурка і німецький вальс.

- Місцем народження танго вважаються громадські будинки, притони на околиці Буенос-Айреса (лупанарії).

Першими виконавцями танго були завсідники лупанарії, які таким чином вбивали свій час в очікуванні черги. На початку **XX** століття танець, що називався "танго кріольо" (tango criollo), швидко набув популярності і, видозмінюючись, поширився в Європі, США, Японії, а пізніше - завоював увесь світ.

КОНТЕМП.

Контемп, або **контемпорарі** — сучасний сценічний танець, який включає різні напрями.

- Він з'явився в Європі та США у **60-х роках 20 століття**.

Фактично контемп став продовженням танців модерн та постмодерн. До нього також входять елементи класичної хореографії, пластики, йоги, пантоміми та ін.

Контемпорарі покликаний не лише відволікти людину від повсякденних проблем, а й навчити її розуміти своє тіло, володіти ним і регулювати за допомогою пластики свої почуття та емоції, адже не випадково Дункан говорила:

- «Якщо ви навчите людину цілком володіти своїм тілом, якщо ви при цьому будете вправляти його у вираженні високих почуттів, зробіте так, що рухи його очей, голови, рук, тулуба, ніг виражатимуть спокій, глибоку думку, любов, ласку, дружбу або гордий жест великої відмови від чогось ганебного, це позначиться виховно з його свідомості, та його душі».

АЙСЕДОРА ДУНКАН.

Айседора Дункан - американська танцівниця-новатор, основоположниця вільного танцю. Розробила танцювальну систему та пластику, яку пов'язувала із давньогрецьким танцем. Дружина Сергія Єсеніна у **1922—1924 роках**. На її честь названо кратера Дункан на Венері.

Постійна тактильна взаємодія з партнером, граціозність, душевність, романтичність

ВЕСНА І ЛІТО.

Весна і літо - це навпаки віддаленість один від одного.

Це щось просте, активне, швидке, легке, енергійне, прохолодне від партнера.

Прикладом таких танців може бути: **акробатичний рок-н-рол, фламенко, менует та вальс.**

АКРОБАТИЧНИЙ РОК-Н-РОЛ.

Акробатичний рок-н-рол - танцювальний вид спорту, що бере початок від лінді-хопу. Але, на відміну від лінді-хопу, акробатичний рок-н-рол - це постановочна програма, що поєднує базову рок-н-рольну техніку, танцювальні рухи під ритмічну музику з хореографічними та акробатичними елементами.

- Його виконують у парі (партнер і партнерка) або в групі, що складається тільки з дівчат або жінок, або ж у групі, що складається з пар юніорів або дорослих (формейшн).

Танцювальний рок-н-рол з'явився в середині **50-х** років **XX** століття та був імпровізованим танцем. Він здобув широку популярність на хвилі популярності стилю музики та появи в кіно Елвіса Преслі, Білла Хейлі та інших піонерів рок-н-ролу.

- З **60-х** років стали проводитись різні самостійні конкурси виконавців танцювального рок-н-ролу.

На початку **70-х** сталася подія, що докорінно змінила всю подальшу історію розвитку танцювального рок-н-ролу швейцарський хореограф Рене Сагарра об'єднав специфічні рок-н-рольні танцювальні рухи в єдиний закінчений орнамент і, тим самим, прописав абетку сучасного року. -ролу.

- Цей оновлений варіант був узятий на озброєння німецькою асоціацією вчителів танців, і з того часу рок-н-рол став уже не просто дискотечним танцем, а красивим та складним видом спорту.

ФЛАМЕНКО.

Фламенко — південноіспанський музичний, пісенний та танцювальний стиль, що склався в Андалусії наприкінці **18-го** сторіччя (перше згадка у літературі — **1774** рік).

- Спів та танець сольні, супроводжуються грою на гітарі, кастаньетах.

Виконавці фламенко називаються:

- **Байлаор** (танцюрист),
- **Кантаор** (співак),
- **Токаор** (гітарист).

Ритм у фламенка звать компас. Мистецтво фламенко включає в себе ряд жанрів, кожен з яких має специфічну структуру, характер та компас.

Витоки фламенко слід шукати ще у мавританській музичній культурі.

Суттєво вплинула на цей стиль і музика ромів — багато хто вважає основними, істинними носіями стилю саме іспанських ромів. У **XV** столітті до Іспанії з Візантії, яка у **1453** році припинила існування, прибули роми, розселилися південним узбережжям країни у провінції Андалузія;

- за своїм звичаєм вони стали переймати і переосмислювати місцеві музичні традиції, такі як мавританська, єврейська і власне іспанська, і з цього сплаву музичних традицій, переосмисленого спочатку ромами, а потім іспанцями, народилося фламенко.

Довгий час фламенко вважався «закритим мистецтвом», оскільки роми жили ізольованою групою;

- фламенко формувалося у вузьких кіл.

Але наприкінці **XVIII** століття гноблення ромів припинили, і фламенко вийшло на підмостки таверн та кафе кантанте, знайшло свободу.

Наприкінці **XX** століття фламенко починає вбирати у собі кубинські мелодії та джазові мотиви, і, крім того, елементи класичного балету дістали там своє постійне місце.

Найбільш відомий танцюрист фламенко **Хоакін Кортес**;

Хоакін Кортес - танцюрист фламенко, хореограф, актор. З кінця **2006** року – посол циган у Європейському союзі. Відомий також тим, що виступає проти заборони слова **Gypsy** для позначення ромів;

- замість цього він пропонує працювати над поліпшенням іміджу самого терміна.

Він поновив поняття танцю фламенко, позбавивши його від «**канонічного стандарту**» і вніс до нього новий живий струмінь і виразність.

Імпровізаційний характер фламенко, складний ритм і специфічна техніка виконання нерідко перешкоджають точному нотному запису мелодій фламенко. Тому мистецтво як гітариста, так і танцюриста, і співака зазвичай передається від майстра до учня.

МЕНУЕТ.

Менует - старовинний народний французький граціозний танець, названий так внаслідок своїх дрібних кроків на низьких напівпальцях, па меню. Як і більшість танців, він виник із французького селянського бранля.

Батьківщиною його вважають Бретань, де його виконували безпосередньо та просто.

Спочатку галантний вегалантний (придворний) менует виконувався однією парою.

- Рухи менуету були побудовані в основному на поклонах і реверансах, що створювало не так враження танцю, як «запрошення до танцю» або прелюдії.

Протягом **XVII** і **XVIII** століття, з розвитком епохи Бароко, а потім галантного стилю, менует поступово розвивався, прискорювався його темп,

ускладнювалися рухи і па, в результаті пізній бальний менует набув яскравих рис манірності і вишуканості.

- Він став виконуватися вже не однією, а кількома парами (іноді з кокетливою зміною партнерів, у модному дусі «**Les Troqueurs**» або легковажних зрадників).

На сцені, в оперно-балетних спектаклях Рамо, менует розвинувся до віртуозної форми, набув жанрової характерності, сюжетної конкретності і навіть з'явилося кілька його різновидів.

- У старовинних менуетах перший менует писався двоголосно, а другий — триголосно.

За другим менуетом завжди йде повторення першого. Нерідко наприкінці менуету робиться невелика кода. Хоча танцюючі виконують менует плавно і досить повільно, але музика менует має виконуватися помірно скоро.

- Музика перших «композиторських» менуетів належить **Жану Батісту Люллі**.

Жан-Батіст Люллі - французький композитор, скрипаль, диригент. За походженням італієць (ім'я при народженні - Джованні Баттіста Луллі). Люллі увійшов в історію музики як творець французької національної опери, один із провідних представників музичної культури французького бароко.

За Людовіка **XIV** менует був улюбленим придворним танцем. Викладачем менуету на той час був Франсуа-Робер Марсель, член Французької Королівської академії танцю, який спеціально звільнився з театру Паризької опери, щоб викладати цей танець, що стрімко увійшов у моду.

ВАЛЬС.

Вальс - легкість і граціозність в кожному русі. Загальну назву бальних, соціальних танців у музичних розмірах, як $3/4$ або $6/8$, виконують переважно у закритій позиції.

- Найбільш поширена фігура у вальсі — повний оборот у два такти з трьома кроками у кожному.

Своїм народженням вальс завдячує багатьом танцям різних народів Європи. Коріння його знаходиться в популярному для свого часу танці «матенік» та його різновиді «фуріанте», що виконуються на святах у чеському селі, у французькому танці «вольт» («лавольта») і, нарешті, в австрійському «лендлері» — найближчому до вальсу із його попередників.

Є думка, що попередником вальсу є французький середньовічний танець вальс. Починався він чимось на зразок польки, але через кілька тактів кавалер мав підняти свою даму, продовжуючи крутити її. Вальс танцювали при французькому дворі, поки Людовік XIII не наклав заборону нього.

Батьківщиною Вальса по праву вважають Німеччину XVII столітті. Але він став популярним у XVIII столітті у Відні (Австрія).

У XIX і на початку XX століть існувало кілька різних форм вальсу, включаючи деякі з розміром $2/4$, $6/8$ та $5/4$.

- П.І. Чайковський "Вальс квітів" (Балет "Лускунчик").

Ця композиція, написана в ритмах вальсу, по праву вважається найзнаменитішою роботою автора. Вона відома навіть тим, хто жодного разу не був на балеті - зворушлива, ніжна мелодія звучить в радянському мультфільмі "Лускунчик"

- Фридерик Шопен "Вальс №.10". Це справжня сповідь молодого і талановитого композитора.

Мелодія була написана ним на початку творчого шляху, коли йому зустрілася Констанція Гладковська. Дев'ятнадцятирічний юнак довго не наважувався підійти і познайомитися з чарівною особою, тому музика стала для нього порятунком від надлишку почуттів почуттів.

- Йоганн Штраус "**Весняні голоси**".

Композиція написана в **1882** році, але почути її в перший раз цінителям музики довелося лише через рік. Вона прозвучала на благодійному концерті в віденському театрі "**Ан дер Вин**".

1.4 Вплив гармонії на танцювальну культуру.

ГАРМОНІЯ У ТАНЦІ.

Стан гармонії був із почуттям ритму. Будь-який ритмічний рух має бути узгодженим, чітким та скоординованим. Неузгодженість рухів тягне у себе статичне напруження, що у енергетичному відношенні є перевантаження однієї чакри і знеструмлення іншої. Будь-який ритмічний рух впливає на підсвідомість, незалежно від рівня інтелекту.

Кожен танець має свій ритм і цю різницю можна простежити з прикладу різних танців народів світу.

- Крім того, цю закономірність можна використовувати для активації та пробудження певних енергетичних центрів.

Ритм **африканського** танцю діє на нас збудливо, сприяючи пробудженню первісних інстинктів, про які ми за умов цивілізації давно забули. Ми знову відчуваємо єднання з первісною природою, вільно вливаємось у її ритм.

Дуже цікавим є вплив іспанського танцю **Фламенко**, який дає можливість внутрішньо пережити неймовірне напруження почуттів. Цей ритм переважно впливає на емоційний центр (свадхістану, анахату і вішудху) і, звичайно ж, на вольовий (маніпуру).

У **циганському** танці ритм впливає, переважно, на "земні" енергетичні центри (муладхара, свадхистана, маніпура), що дозволяє виробити такі якості, як незалежність, впевненість і свободу. Рухи в танці запальні, роздольні. Напрацьовується самодостатність. Про циганки говорять "**Шипи та троянди**". З одного боку вона горда і прекрасна як квітка, з іншого доторкнися "**необережно і вкоleshся**".

У **шаманських** танцях шаман виступає в ролі екстрасенсу, а танець як такий перетворюється на колективну медитацію. При цьому використовується простір (коло – як символ світила). Закликаються духи 3-х світів: нижнього (Землі та Води), середнього (Рослини, Вогонь) та Верхнього (Повітря). Присутні активно включаються до цієї, свого роду, динамічної медитації, що супроводжується мірними похитуваннями, вигуками з поступовим входженням в екстаз. Тут діє все: лінії тіла, удари ніг, бавовни тощо. Відбувається вплив на центри задоволення, що знаходяться в довгастому мозку, а енергія проходить через все тіло і простір, в якому знаходяться шаман і танцюючі. Увібравши в себе цю енергію, шаман виганяє хворобу і йому допомагають усі танцюючі, перебуваючи в екстатичному стані.

В арабській музиці, під яку виконується східний танець (**танець живота**), перше, що нам буде добре чути – мелодія, що підтримується ритмом барабанів. Два протилежні початку: чоловіче та жіноче – зливаються в музиці в одне. Жорстке ритмічне та м'яке, навіть протяжне, мелодійне. Мелодія дає зв'язність та цілісність. Вона з одного боку згладжує гострі кути ритму, з другого дає красу і наповненість всієї музиці. Ритм у танці, як правило, енергійний і підхльостує.

Дуже часто східний танець складається з кількох різних частин за характером. Як правило, музика кожної наступної частини активніша і темпераментніша, ніж попередня.

- Це досягається за рахунок збільшення її темпу та ускладнення ритму.

Перехід від частини до частини може бути різким або плавним. У першому випадку перша частина закінчується і починається друга. У другому випадку перша частина починає поступово прискорюватись і переходить у другу.

- **Основна мета** - зробити переходи плавними, непомітними для глядача, без ривків, що дає можливість сприймати танець як щось привабливе, що заворожує.

Ритми східного танцю впливають практично на всі енергетичні центри, дозволяючи досягти гармонії однаковою мірою як із Землею, так і з Небесами.

Крім того, через східний танець досягається зв'язок зі світовим жіночим початком.

Мистецтво хореографії – явище загальнолюдське, що має багатовікову історію розвитку. В основі його походження лежить непереборне прагнення людини до ритмічного руху, потреба висловити свої емоції засобами пластики, гармонійно пов'язуючи рух та музику.

Історія становлення хореографічного мистецтва – це результат еволюції людської культури, соціальних особливостей кожного часу;

- це історія народного танцювального мистецтва, практичної діяльності педагогів-хореографів та виконавців різних епох та народів.

Специфіка хореографічного мистецтва визначається його багатограним впливом на людину, що обумовлено самою природою танцю як синтетичного вигляду мистецтва.

Впливаючи на розвиток емоційної сфери особистості, удосконалюючи тіло людини фізично, виховуючи через музику духовно, хореографія допомагає здобути впевненість у власних силах, дає поштовх до самовдосконалення, до постійного розвитку.

- На різних етапах свого розвитку людство постійно зверталось до танцю як до універсального засобу виховання тіла та душі людини – засобу гармонізації виховання особистості.

Вивчення хореографії, як та інших видів мистецтва, допомагає розвинути ті сторони особистісного потенціалу учня, на який зміст інших предметів має обмежений вплив: уява, активне творче мислення, здатність розглядати явища життя із різних позицій.

Як і інші види мистецтва, танець розвиває естетичний смак, виховує піднесені почуття, але, на відміну інших мистецтв, істотно впливає і на фізичний розвиток дитини.

Як усяка творчість, танцювальне мистецтво пов'язане з розкриттям у людині духовних засад його існування. Закладені у природі танцю соціально-культурні орієнтації (тілесні та духовні) дозволяють вирішувати такі значущі проблеми у розвитку загальної культури особистості як моральне здоров'я, гармонізація особистості.

Навчання танцю дає можливість розвитку інтелектуальної сфери, зокрема розвитку образного мислення та творчої уяви.

У той же час заняття хореографією тісно пов'язані з розвитком вольової та емоційної сфери – категорій, що становлять духовний світ особистості людини. Фундаментальні дослідження в галузі хореографічної творчості свідчать про здатності хореографії конструктивно впливати на духовний світ, що формується особистості, на морально-естетичний вигляд дітей, підлітків та молоді.

Танець – це, перш за все, вираз музики, прагнення краси, гармонії, розуміння духовних цінностей. Необхідно, використовуючи можливості хореографії, будити потреби освоєння культури та мистецтва з опорою на найбільші загальнолюдські цінності:

- Істину, Добро і Красу, формувати високі людини інтелектуальні потреби, моральні та естетичні, а також прищеплювати почуття до прекрасного, музичність, щирість, шляхетність.

Морально-естетичне виховання учнівської молоді засобами хореографії дозволяє закласти основи і правил поведінки у різних життєвих ситуаціях. У процесі навчання танцю, у спілкуванні з однолітками відбувається формування навичок культури поведінки та засвоєння етики взаємовідносин. Поза та рух, жести та міміка людини є досить точними зовнішніми показниками вихованості, стриманості, підтягнутості людини або, навпаки, її розбещеності та нестачі культури.

У цілому нині можна визначити як рівень моральної культури особистості.

- «Танець організує елементи пластичної інтонації (адже тіло говорить і співає), розсіяні в жестах, позах і ході, розсіяні доти, доки особливого характеру емоційне збудження, піднімаючись, не втілиться у мірний, художньообудівний комплекс рухів – у форму»
- Велике значення поняття гармонії надавалося у німецькій класичній естетиці. Особливу увагу естетичної гармонії приділяв Гегель.

Як категорія естетики гармонія містить у собі три основні моменти: внутрішню єдність, цілісність та узгодженість. При розгляді естетичної гармонії Гегель звертається до поняття міри. Вона займає найвищий щабель у його системі.

- Якщо симетрія є виразом лише кількісної характеристики речей і явищ, а гармонія їх якісним визначенням, то міра - це якісно-кількісна категорія, вона характеризує діалектику кількості та якості в естетичному об'єкті.

Як зазначає В.П. Шестаков, гармонія «є певний тип заходи, де якісні протилежності поєднуються у певній єдності та цілісності. Такий

гармонійний стан ідеалу у мистецтві порушується колізією, яка змушує шукати у мистецтві новий вимір, новий захід».

У сучасній естетиці проблема гармонії одна із центральних дискусійних питань. Як було зазначено нами раніше, у розвитку уявлень про естетичну гармонію, пов'язаних з певними тенденціями західної культури **XX** ст., виділяється кілька напрямків, у яких помітно вплив концепцій гармонії попередніх епох.

Звернення естетичної думки до спадщини минулого та використання деяких ідей як світоглядної опори було пов'язане з відчуттям втрати гармонії сучасною культурою, спричиненого суттєвими змінами традиційної системи мистецтв, естетичних норм та понять. Тому у зв'язку з необхідністю пошуку гармонії прояв сучасної західної естетикою інтересу до різних історичних типів розуміння гармонії не випадковий.

Однією з таких тенденцій було звернення до тлумачення піфагорійського гармонії, до гармонії сфер, до середньовічної ідеї про гармонію людської душі і космічної гармонії сфер. Такі ідеї було висунуто, наприклад, А. Ланге.

- **Антоній Ланге** (нім. Antoni Lange; **1779**, Відень — **1844**, Львів) — австрійський художник-пейзажист, графік, літограф та сценограф. Майстер театрального-декораційного жанру. Вважається родоначальником історичного пейзажу (патріархом львівського пейзажу).

Також гармонія вплинула на створення найпопулярніших постановок у театрах опери і балету, створення віршів чи казок.

Всі автори своїх творів змогли прожити в гармонії та відтворити її в реальність, тим самим створюючи свої шедеври, про які знатимуть дуже багато людей, особливо у сфері мистецтва, як художники, музиканти, співаки, хореографи-постановники.

Цим самим, найзнаменитіші автори своїх творів мистецтв, дають поштовх діячам мистецтва-початківцям, адже передаю ту саму гармонію, за допомогою якої вони розповіли все у своїх творах, вона дуже впливає на все майбутнє, яке вони будують і передають з покоління в покоління.

ЯК ТАНЕЦЬ ВПЛИНУВ НА ВНУТРІШНЮ ГАРМОНІЮ ЛЮДИНИ?

Танець - це один із видів творчого процесу, який дозволяє відволіктися, зняти напругу, висловити та проявити себе.

Танець існує тисячоліття і його використовували для різних цілей:

- розрядка та зняття напруги,
- спілкування з богами,
- передача знань,
- можливість самовираження,
- спільність з групою, взаємодія та дотримання ритуалів у племені,
- Творчий процес, мистецтво.

Якщо розглядати танець у рамках **арт-терапії**;

- **Арт-терапія** - напрямок в психотерапії та психологічної корекції, заснований на застосуванні для терапії мистецтва та творчості. У вузькому значенні слова під арт-терапією зазвичай мається на увазі терапія образотворчою творчістю, що має на меті вплив на психоемоційний стан пацієнта.

(терапії мистецтвом), то ми можемо використовувати танець не лише як певні ритмічні рухи в якомусь стилі (**балет, латино, канті, брейк-данс, бальні, народні**), але як помічник у пошуку балансу між тілом і емоціями, можливості впоратися з переживаннями, можливості проявити уяву, психотерапевтичний ефект.

Наші думки, переживання та реакції тіла взаємопов'язані, тіло якось реагує на те, що відбувається. Виділяють танце-рухову (танцювальну терапію).

У 1940-50 рр. Меріан Чейс;

- **Меріан Чейс (Marian Chase)** – танцівниця та танцтерапевт, народилася **1896 р.** у США. Меріан починала вивчати живопис у школі мистецтв Конкоран, але, отримавши одного разу травму спини, не змогла продовжити навчання через біль. Лікар порадив їй зайнятися танцями, щоби зміцнити м'язи спини. Новий вид мистецтва настільки захопив дівчину, що вона зосередила на ньому всю свою увагу.
- Танець став для неї «природним способом самовираження».

перша застосувала танець як терапію, що послужило основі танце-рухової терапії. Вона застосовувала танець як терапію, спочатку викладаючи танець-модерн у своїй студії, далі у лікарні з пацієнтами з різними порушеннями (насильницька поведінка, істерія, психічні травми, шизофренія, психотики та інших.) до появи психотропних препаратів.

Іншою основоположницею танце-рухової терапії була Мері Уайтхаус, яка у 1950-х створила підхід на основі юнгіанського аналізу (Карл Юнг). Тут головну роль відігравав метод активної уяви. Вона працювала з клієнтами з вищого суспільства з сильним его.

У терапії використовувалися спонтанні рухи, які виникали з внутрішніх відчуттів, відбувалося усвідомлення того, що вони виражали і це призводило до внутрішніх змін та трансформації.

На становлення танце-рухової терапії вплинули інші фахівці, які додавали щось своє в терапію. Зараз танце-рухову терапію можна використовувати з різними запитамі:

- у школах, лікарнях, при реабілітації, у будинках для людей похилого віку, із залежними, з сім'ями, для будь-якого віку, для людей з розладами та здорових людей.

Танець покращує роботу нервової системи, мозкову діяльність обох півкуль (регулювання образного мислення та логіки рухів), допомагає вийти із замкнутого кола, звільнитися від негативних емоцій.

Згідно з психологом **Теодором Ліпсом**;

- **Теодор Ліппс** - німецький філософ, психолог, естетик.

ми сприймаємо рух живого організму і рух взагалі, як би відтворюючи його у внутрішньому плані, внутрішньо наслідуючи його. Це можна порівняти з емоційним співчуттям, співпереживанням, ми самі не рухаємося, але дивлячись на рухи іншого, відчуваємо відчуття, що нагадують ті, які відчуває людина, що рухається.

Отже, якщо ви відчуваєте яскраві негативні емоції, придушуєте щось усередині, складно сказати чи зрозуміти що це, то ви можете виявити, висловити це в танці.

- Не має значення, як ви танцюєте, потрапляєте в ритм музики чи ні, головне - висловити, прожити цей стан.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ХОРЕОГРАФІЧНИХ АНАЛОГІВ ТА ПРОТОТИПІВ ТВОРЧОГО ПРОЕКТУ

2.1 Аналіз постановки

Lida Lee & Alexey Bazela - Contemporary Performace

- У цій постановці можна спостерігати імпровізацію в танцювальному стилі, контемпорарі.

Пара максимально танцюють контрастно один від одного, але при цьому зберігають близькість тіла та розуміння кожного руху, який вони пов'язують разом. Кожні тактильні рухи, що супроводжуються дзеркальними фрагментами, використовуються, як на відстані, так і поблизу.

Також, виконуючи підтримки, вони виглядають максимально злагоджено, наголошуючи на взаємопов'язку та розуміння, двох партнерів.

- Костюми пари, зосереджені те що, щоб показати баланс і гармонію у всьому танці, оскільки, залежно від протилежності пари, вони змогли створити той самий ланцюг, тактильними рухами, синхронності, і вивчення друг-друга.

ЧОМУ БАЛАНС ТАК ВАЖЛИВИЙ?

- **Баланс** – це приблизно рівне значення обох партнерів один для одного.

Само собою, мається на увазі рівна ненульова значущість, оскільки при значущості близької до нуля, відносини розпадаються через нестачу зв'язків.

Чим більше зв'язків, тим більша значимість.

Тому, завдяки цій кількості зв'язків, а саме тактильним рухам, дотиком пальців, або тих самих підтримок, як високих, так і низьких, створили той самий зв'язок і баланс у всьому танці, тим самим розкривши саму ідею танцю.

Адже в танцях, де важливу роль відіграє саме любов, будується таким самим способом, як і всього нашого життя. Чим більше взаємодій з партнером, вивчення один одного, можна досягти неймовірного результату, який побудує ту саму гармонію і баланс між чоловіком і жінкою.

2.2 Аналіз постановки

Amy & Travis *No Audience Noise* - Wicked Game

У цій постановці можна спостерігати тактильність рухів, побудовану на підтримках.

Адже підтримка в гармонійних відносинах, це найважливіше. Пара будує взаєморозуміння один одного, як конструктор, який вони можуть зібрати разом, і лише завдяки сплаченій роботі.

ЧИМ ВАЖЛИВА ПІДТРИМКА У ВІДНОСИНАХ?

Підтримка у відносинах - це дії спрямовані на допомогу у подоланні труднощів, найчастіше пов'язаних з емоційними сплесками, страхами, переживаннями, побоюваннями та негативними очікуваннями. Вона полягає в присутності та участі, але не включає взяття відповідальності за партнера.

Існує безліч видів підтримок та їх характери піднесення. Кожній людині потрібна власна підтримка, адже завдяки їй людина починає бачити світ по-іншому, і повертаючись до основної теми, а саме до гармонії, у людини починає формуватися той самий баланс у світі, власний ідеал, який живе всередині нього.

Якщо брати взаємну підтримку, то формуватиметься загальний баланс, на кшталт того ж конструктора, який був у цій постановці. Пара прийшла до загального балансу та ідеального порозуміння, завдяки чому вони змогли виконати та розкрити свій танець у всій його фарбах, не залежно від того, скільки було встановлено світло, в яких костюмах артисти танцювали.

Адже неважливо, які люди зовні, і як світ влаштований, важливо, те, які вони в собі, і як зможуть змінити весь світ, щоб жити, у тому самому балансі, у тій гармонії і підтримці друг в друга.

Звичайно, велику роль відіграє любов, яка допомагає людям, знайти себе, знайти те, що вони шукали все своє життя, будуючи своє майбутнє. Життя в людини одне, воно може бути темним і нудним, але, якщо досягне тієї гармонії, яка була продемонстрована в постановці, життя може кардинально змінитися, але не можна забувати про те, що весь баланс і любов, люди повинні підтримувати, разом і сплачено .

ЧОМУ КОХАННЯ ВАЖЛИВО В НАШОМУ ЖИТТІ?

"Любов врятує світ" - P.S Брати-Сестри Вачовські.

Лана Вачовський - уроджена Лоренс (Ларрі) Вачовскі, і Ліллі Вачовські - уроджена Ендрю (Енді) Пол Вачовскі - американські кінорежисери, сценаристи та кінопродюсери. Є транс-жінками. До трансгендерного переходу були відомі як брати Вачовські.

РОЗДІЛ І. КОМПОЗИЦІЙНИЙ ПЛАН ХОРЕОГРАФІЧНОЇ СЮЇТИ.

1. ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ХОРЕОГРАФІЧНОГО ТВОРУ

Назва: «Кохання крізь час»

Тема: Тема кохання.

Ідея: Показати, на скільки кохання може бути міцним.

Вид хореографії: Сучасна хореографія.

Жанр: Романтичний.

Форма: Хореографічна сюїта.

Час дії: 21 століття, день.

Весна, Літо, Осінь, Зима.

Місце дії: Україна, місто Харків.

2. ДІЙОВІ ОСОБИ ТА ЇХ СТИСЛА ХАРАКТЕРИСТИКА

1. Хлопчик – активний, веселий та життєрадісний, 12-ти річний хлопчик.
2. Дівчинка – сором'язлива та життєрадісна, 12-ти річна дівчинка.
3. Парубок – активний, відважний та сильний, 18-ти річний парубок.
4. Дівчина – жіночна, ніжна, 18-ти річна дівчина.
5. Чоловік – здержаний, спокійний умиротворений, дорослий, 36-ти річний чоловік.
6. Жінка – кохаюча та заботня, доросла, 36-ти річна жінка.
7. Чоловік похилого віку – життєрадісний, закоханий та відзивчивий, 60-ти річний дідусь.
8. Жінка похилого віку – життєрадісна, закохана та підтримуюча, 60-ти річна бабуся.

9. 5 хлопців – зображуючі природню красу, відображують внутрішній стан ГГ – Хлопець (1,2,3,4).

10. 5 дівчин – зображують природню красу, відображують внутрішній стан ГГ – Дівчина (1,2,3,4).

3. ЛІБРЕТО

Грая надворі, хлопчик познайомився з дівчинкою, і розпочався їх життєвий шлях. Крізь 4 пори року, рік за роком молода пара продовжує свій шлях, у пошуках кохання та гармонії.

4. РОЗГОРНУТИЙ ЗМІСТ

Частина 1. Весна – знайомство ГГ.

Весна – чудова пору року. Природа прокидається, наповнюється енергією, життям. Яскраве сонце стає тепліше з кожним днем, завдяки чому тане сніг. Так і познайомились головні герої та розпочали свій життєвий шлях. Граючись на дворі, хлопчик побачив дівчинку, і він вирішив з нею познайомитись, але дівчинка була сором'язлива, та мало кому довіряла, але після ігор на дворі, салки, або хованки.

Частина 2. Літо – закохані, подорослішали ГГ.

Літо – найтепліша пора року. Природа стає все зеленіше, співають пташки, та пархають метелики, наступають літні канікули, щоб активно провести свій час, та добре відпочити, чим і займалася закохана пара. Теплі та активні прогулянки допомагає відчувати гармонію, яка починає себе проявляти, наповнюючи красками життя, та вогонь у серцях закоханих.

Частина 3. Осінь – дорослі ГГ.

Осінь – яскрава та жовта пора року. Усі дерева починають жовтіти, а листя опадати, птахи улітають у теплі края, вже не буду чутно гарне та звонке піння. Ліса набувають неможливу красу, жовті та червоні відтінки дають особливий настрій різним прогулянкам, де і знаходяться дорослі закохані, які

ведуть себе вже не так активно, вони стали більш стриманими та мудрішими, але легкий пинок у гору листя, прокидають те саме, дитяче, активне і радісне життя, не даси гармонії погаснути.

Частина 4. Зима – старі, закохані ГГ.

Зима – холодна, але така біла та красива пора року. Уся земля покрита хрумким снігом, на домах висять величезні бурульки, а вікна покриті вражаючими узорами від морозу. Діти ліплять снігову бабу, катаються на санчатах, та бігають і ловлять сніжинки, але закохані, бабуся з дідусем, гуляють у парку, дивлячись, згадують прекрасні часи, які вони провели разом, досягнувши гармонії у житті. Адже не дивлячись на їх вік, дитячі ігри їх не покинули, тим саме дає закоханим проживати яскраві часи знов і знов.

5. ДРАМАТУРГІЯ КОЖНОЇ ЧАСТИНИ

Частина 1.

Експозиція: Дівчинка грається на дворі.

Зав'язка: Хлопчик знайомиться с дівчинкою.

Розвиток дії: Хлопчик пропанує пограти з ним.

Кульмінація: Хлопчик і дівчинка грають один з одним.

Розв'язка: У обох прокинулись почуття.

Частина 2.

Експозиція: Пара зустрілася.

Зав'язка: Парубок починає нестримно танцювати.

Розвиток дії: Дівчина приєднується до танцю.

Кульмінація: Пара виконує динамічний, парний танець.

Розв'язка: Пара закріплює свої почуття все сильніше.

Частина 3.

Експозиція: Одружені гуляють у лісі

Зав'язка: Жінка звертає увагу на купу листя.

Розвиток дії: Жінка починає грати з листям.

Кульмінація: Чоловік приєднується до гри своєї дружини.

Розв'язка: Відпочивши після такої, одружені пішли далі на прогулянку.

Частина 4.

Експозиція: Дідусь та бабуся гуляють у парку.

Зав'язка: Повз них пробігають діти, граючи у сніжки.

Розвиток дії: Дідусь та бабуся починають згадувати молоді часи.

Кульмінація: Дідусь запрошує бабуся на танець.

Розв'язка: Дідусь та бабуся продовжують танцювати продовж всього вечора.

6. ЗАГАЛЬНА ДРАМАТУРГІЯ

Експозиція: Дівчинка грається на дворі.

Зав'язка: Хлопчик знайомиться з дівчинкою.

Розвиток дії: Доросліши закохані продовжують свій життєвий шлях, крізь час та 4 пори року.

Кульмінація: Дорослі, назавжди остаються разом, згадуючи усі пройдені етапи їх життя, які вони перетворюють у реальність, тим самим повторюючи пройдене.

Розв'язка: Гармонія.

7. АНАЛІЗ МУЗИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

Сюїта складається з 4 частин:

1 частина складається з композиції «Haven Autumn» автора - Peter McConnell.

2 частина складається з композиції «Rampant Summer» автора – Donald Mustard.

3 частина складається з композиції «Married Life» автора – Michael Giacchino.

4 частина складається з композиції «When The Wind Blows» - автора Jeremy Soule.

Загальна тривалість усієї сюїти - 7 хвилин 14 секунд.

Загальна кількість тактів - **360**.

1 ЧАСТИНА

Назва: **Весняне знайомство**

Жанр: Танцювальна музика

Форма: Одночасна

Музичний розмір: 4/4

Тривалість: 0:00 - 2:28 (72 такта)

Характер: Ліричний

Лад: Мінор

Темп: Середній

Динаміка: Mezzo Forte

2 ЧАСТИНА

Назва: **Нестримне та грайливе літо**

Жанр: Танцювальна музика

Форма: Одночасна

Музичний розмір: 4/4

Тривалість: 0:00 - 1:05 (42 такта)

Характер: Енергійний

Лад: Мажор

Темп: Швидкий

Динаміка: Forte

3 ЧАСТИНА

Назва: **Прогулка у осінньому лісі**

Жанр: Танцювальна музика

Форма: Одночасна

Музичний розмір: 4/4

Тривалість: 0:00 - 1:16 (34 такта)

Характер: Ліричний

Лад: Мінор

Темп: Повільний, середній

Динаміка: Piano

4 ЧАСТИНА

Назва: **Чарівна зима**

Жанр: Танцювальна музика

Форма: Одночасна

Музичний розмір: 4/4

Тривалість: 0:00 - 2:25 (108 тактів)

Характер: Ліричний

Лад: Мінор

Темп: Середній

Динаміка: Ріано

8. СЦЕНІЧНИЙ КОСТЮМ

Хлопчик: На торсі – синя кофта. На ногах – сині штани, та білі кросівки.

Дівчинка: На торсі – жовта кофта. На ногах – жовті штани, та білі кросівки.

Парубок: На голові - синя панама. На торсі – біла футболка. На ногах – невеличкі, темно-сині шорти, без взуття.

Дівчина: На голові – вінок з кульбаби. На торсі – біле плаття. На ногах – без взуття.

Чоловік: На торсі – червона кофта. На ногах – чорні штани, та білі кросівки.

Жінка: На торсі – помаранчева кофта. На ногах – чорні штани, та білі кросівки.

Чоловік похилого віку: На торсі – синя куртка. На ногах – чорні штани, та чорні кросівки.

Жінка похилого віку: На торсі – біла куртка. На ногах – чорні штани, та черевички.

5 хлопців, 5 дівчин: 20 віяла, на яких різноманітні кольори на всі 4 пори року – синій, червоний, помаранчевий, зелений, жовтий. Різнокольоровий одяг, який символує та підкреслює всі 4 пори року - синій, червоний, помаранчевий, зелений, жовтий. Білі кросівки.

9. РЕКВІЗИТ

1. 20 віяла.

2. Штучне осіннє листя.

3. Штучні сніжки.

10. СВІТЛОВЕ ОФОРМЛЕННЯ

Частина 1: Теплі, білі відтінки впродовж всієї частини.

Частина 2: Голубі, яскраво жовті відтінки, впродовж всієї частини.

Частина 3: Помаранчеві, червоні відтінки, впродовж всієї частини.

Частина 4: Сині, білі відтінки, впродовж всієї сцени.

РОЗДІЛ 2. ПОСТАНОВЧИЙ ПЛАН

Умовні позначення:

Хлопчик, парубок, чоловік, чоловік похилого віку –

Обличчя - , спина –

Дівчинка, дівчина, жінка, жінка похилого віку –

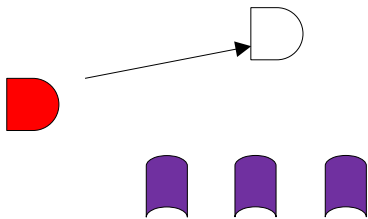
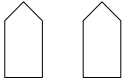
Обличчя - , спина –

5 дівчин -

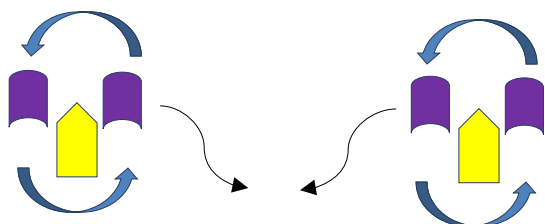
Обличчя - , спина -

5 хлопців -

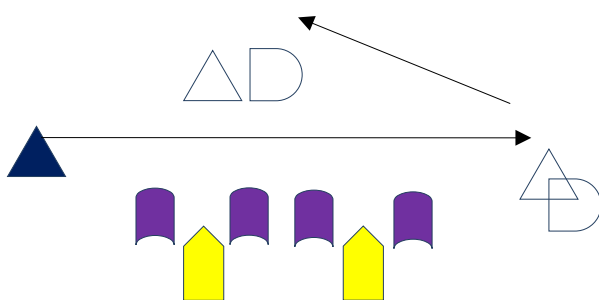
Обличчя - , спина -

МАЛЮНКИ	АНОТАЦІЯ ДО ДІЇ
<p>Мал. 1</p> 	<p>Частина 1.</p> <p>Теплі, білі відтінки на сцені.</p> <p>1-8 такт. Дівчинка легко вибігає у центр сцени. Виконуючи невеликі стрибки та оберти у повітрі. На задньому плані с початку сюїти стоять 3 дівчини, вдягнуті у зелений одяг, та з жовтими віялами.</p>
<p>Мал. 2</p>	<p>8-16 такт. Дівчинка виконує соло комбінацію у центрі сцени. Виконуючи легкі, та плавні рухи. 3 дівчині імітують природу, щоб підкреслити атмосферу весни.</p>
<p>Мал. 3</p> 	<p>16-20 такт. Виходить хлопчик, та підбігає до дівчинки, а слід за ним з іншої сторони виходять 2 хлопця, та змішуються з дівчатами на задньому плані, вони одягнуті у жовті кольори одягу, з жовтими віялами.</p>

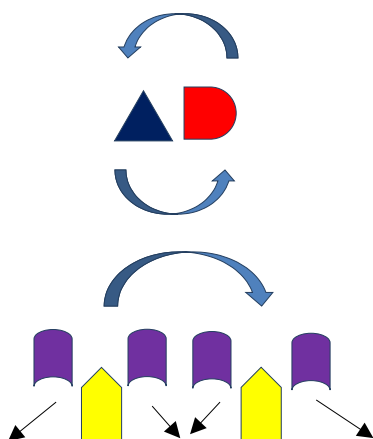
Мал. 19

Мал. 20

Мал. 21

Частина 3.

Помаранчеві, червоні відтінки на всій сцені.

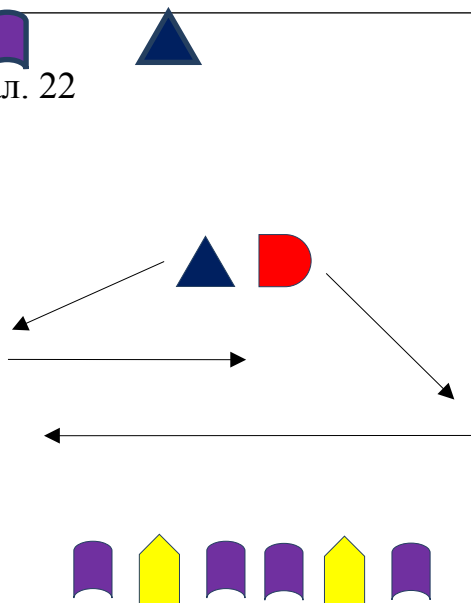
1-2 такт. 4 дівчини і 2 хлопця вибігають на задній план, танцювальним кроком, тримаючись за руки та обертаючись, тим самим імітуючи легкий вітер та листя.

Перед цим, вони вдягнули на себе помаранчевий та жовтий одяг, і взяли з собою віяла, які підходять під колір одягу, також з всім цим, вони розкидують штучне листя.

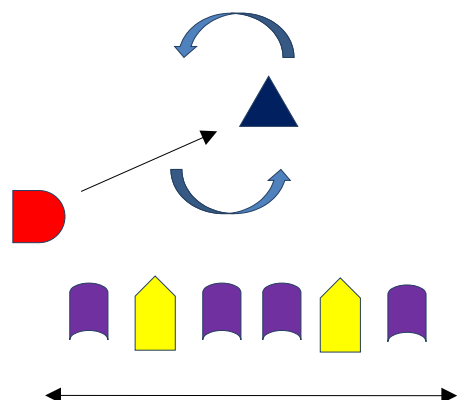
2-10 такт. Чоловік та жінка виходять, танцювальним кроком, у бік сцени, та плавно переходять у центр. Виконуючи легкі оберти, с невеличкими, парними комбінаціями.

10-18 такт. Коли пара дійшла до центру, вона починає виконувати легкі підтримки, а задній план змінив малюнок, після чого, жінка починає танцювати з листям. Віддаляючись від партнера.

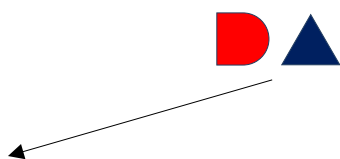
Мал. 22

Мал. 23

Мал. 24

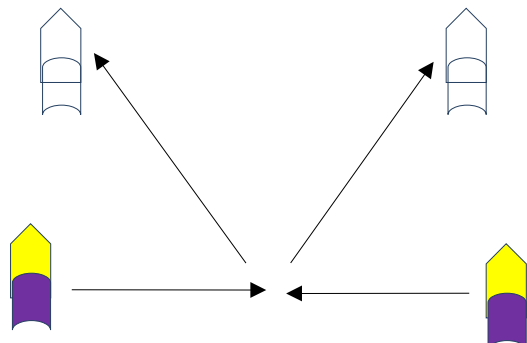

18-30 такт. Чоловік приєднується до танцю, виконуючи повітряні елементи акробатики, вертаючись у центр. На задньому плані, хлопці та дівчата вже змінили малюнок, та пози, не виходячи з образу, тим самим звільнивши місце, для чоловіка та жінки, адже вони будуть пересуватись по всій сцені.

24-30 такт. Задній план починає уходить з сцени у різні сторони, танцювальним кроком, та імпровізованими рухами. Пара завершує танцювальну частину, коли жінка починає йти у сторону чоловіка, після чого, виконуючи легкі оберти, та невелику підтримку.

30-34 такт. Пара уходить з сцени, танцювальним кроком, тримаючись за руки, в одну сторону.

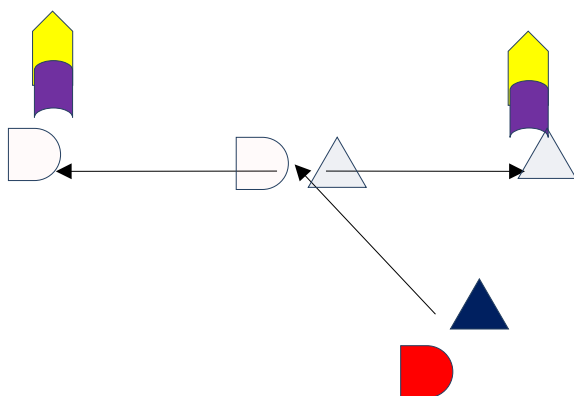
Мал. 25

Мал. 26

Мал. 27

Частина 4.

Сині, білі відтінки на всій сцені.

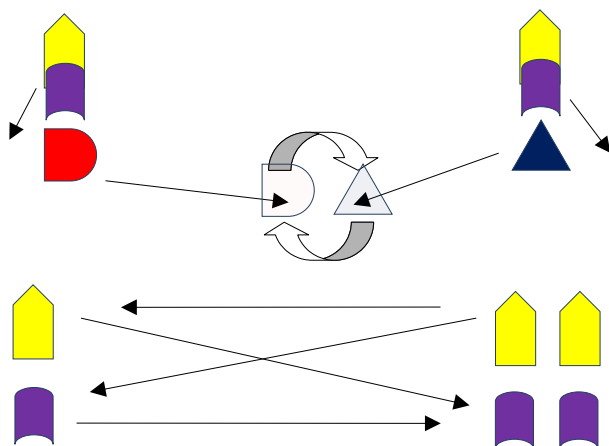
1-8 такт. Міняється світло, на більш білі, та сині кольори.

8-16 такт. 2 дівчини, та 2 хлопця виходять на задній план, виконуючи високі підтримки. Після чого у парному танці переходять на авансцену, у різні сторони, виконуючи, парну імпровізацію.

16-24 такт. 2 пари вийшли на авансцену, та міняються містами на сцени, але, одна пара виконує високу підтримку, а друга низьку підтримку, після чого зупиняються у імпровізованих позах.

24-40 такт. Виходять бабуся з дідусем, роблячи маленьку комбінацію на середині сцени, після виконують взаємодію з парами, які знаходяться у різних місцях сцени.

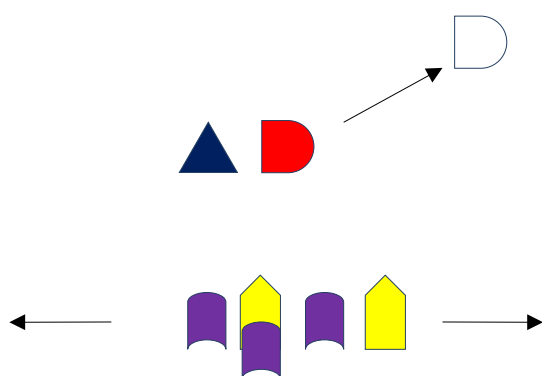
Мал. 28

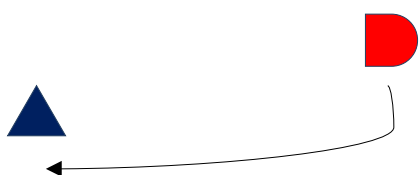
Мал. 29

Мал. 30

Мал. 31

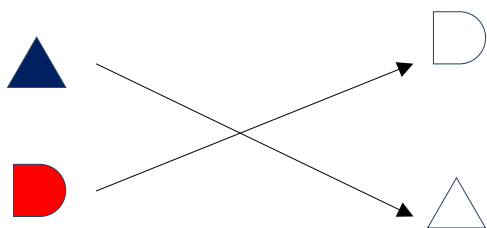
40-48 такт. Вибігають у імпровізованому порядку: 3 дівчини і 3 хлопця, та починають гратися штучними сніжками у танці. Пари уходять з переднього плану в різні сторони. Бабуся і дідусь сходяться у центр сцени, та роблять тактильну і теплу комбінацію.

48-56 такт. Дідусь і бабуся спостерігають за всіма дітьми, які граються, танцюють, та передають веселий настрій. Також діти роблять зміну малюнка, акробатичними та силовими елементами.

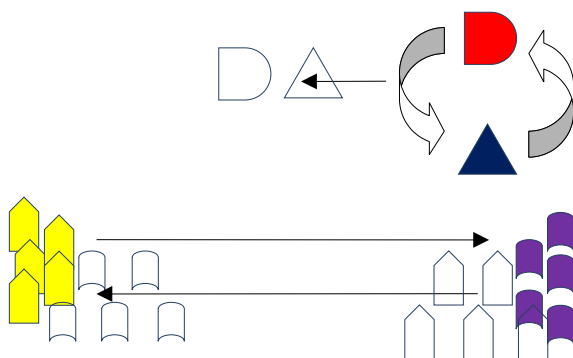
56-64 такт. Діти розбігаються, і бабуся починає танцювати сама, виконуючи маленьку комбінацію рухів, чим дивує дідуся.

64-72 такт. Бабуся переходить до дідуся, підбравши сніжку, яку вона в нього кидає. Цим дійством, дідусь

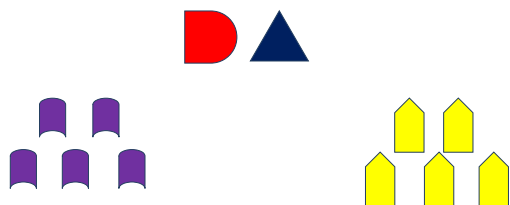
Мал. 32

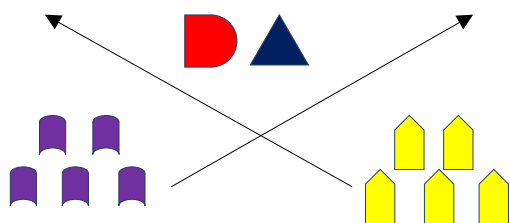
Мал. 33

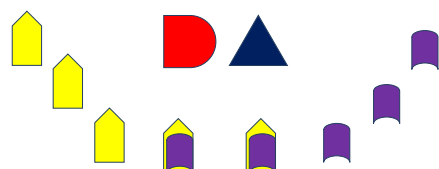
Мал. 34

Мал. 35

Мал. 36

пiрнає у спогадки про нестримне дитинство i вiдповiдає взаємнiстю.

72-80 такт. Дiдусь починає теж гратися снiжками, що демонструється у парному танцi з бабусяю та снiжками.

80-88 такт. У продовж танцю, на сцену пiдключаються усi 5 дiвчин, та 5 хлопцiв, одягнутi в синi кольори, з синiми вiялами. Дiдусь i бабуся виконують легкi оберти за руки, та переходять у центр сцени.

88-96 такт. Починається загальна комбiнацiя рухiв. Танець с вiялами допомагає пiдкреслити зимню атмосферу.

96-108 такт. Дiвчата та хлопцi змiнюють малюнок на фiнальний. Перебiгаючи сценiчним шагом, та у своїй ролi природи.

108 такт. Фiнальна крапка. Дiдусь i бабуся залишаються у центри, 3 хлопця з однiєї сторони, 3 дiвчини с iншої. Також 2 пари на задньому

	плані зробили підтримки для закріплення загальної картини.
--	--

ВИСНОВКИ

Підводячи підсумки даної роботи та аналізуючи наукові видання із заданої теми, зазначимо, що гармонія відіграє величезне значення у світовій танцювальній культурі тому, що гармонія - досконалий стан душі, розуму, тіла і серця, коли людина приймає і реалізує всі свої бажання, високі цілі і мрії. Дослідили те, що гармонія вплинула на створення найпопулярніших постановок у театрах опери і балету, створення віршів чи казок, завдяки неї всі автори своїх творів змогли прожити в гармонії та відтворити її в реальність, тим самим створюючи свої шедеври, про які знатимуть дуже багато людей, особливо у сфері мистецтва, як художники, музиканти, співаки, хореографи-постановники. Цим самим, найзнаменитіші автори своїх творів мистецтв, дають поштовх діячам мистецтва-початківцям, адже передаю ту саму гармонію, за допомогою якої вони розповіли все у своїх творах, вона дуже впливає на все майбутнє, яке вони будують і передають з покоління в покоління.

СПИСОК ВИКОРАСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. **«Що таке гармонія: словник ішномовних слів»**
- /https://www.jnsm.com.ua/cgi-bin/u/book/sis.pl?Qry=%C3%E0%F0%EC%EE%ED%B3%FF
2. **«Гармонія, (естетика)»** -
/https://vue.gov.ua/%D0%93%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D1%96%D1%8F_(%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B5%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0)
3. **«Гармонія, словник»** - /https://slovnuk.ua/index.php?swrd=%D0%93%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D1%96%D1%8F
4. **«Гармонія танцю»** -
/https://vseosvita.ua/library/garmonia-tancuvse-te-so-dopomagae-hhoreografu-229141.html
5. **«Танець та гармонія»** -
/http://ballrooms.su/publ/7-1-0-42
6. **«Кохання, як танець»** -
/https://www.0542.ua/news/1652242/lubov-kak-tanec-tanec-kak-lubov
7. **«Кохання – це танець»** -
/https://socratify.net/quotes/uchitel-tantsev-ankhel-de-kuate/96916
8. **«Шляхи формування естетичної культури»** -
/https://pandia.ru/text/78/138/32633-6.php
9. **«Кохання та гармонія»** -
/https://lifeonplanet.jimdofree.com/%D0%BB%D1%8E%D0%B1%D0%BE%D0%B2%D1%8C-%D0%B8-%D0%B3%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%8F/
10. **«Lida Lee & Alexey Bazela – Contemporary»** -
/https://www.youtube.com/watch?v=v4Vbii5ApV4

11. **«Стили танців»** -

[/https://www.dancestudio.ru/schoolofdance/stylesofdance](https://www.dancestudio.ru/schoolofdance/stylesofdance)

12. **«Amy & Travis *No Audience Noise* - Wicked Game»** -

[/https://www.youtube.com/watch?v=khvcCpoFszM](https://www.youtube.com/watch?v=khvcCpoFszM)

13. **«Стосунки між чоловіком та жінкою крізь танець»** -

[/https://www.coffeetimejournal.com/tango/](https://www.coffeetimejournal.com/tango/)

14. **«Золотий перетин та гармонія в мистецтві»** -

[/https://www.calameo.com/books/00140119881b1f4baca88](https://www.calameo.com/books/00140119881b1f4baca88)

15. **«Гармонія у художній культурі»** -

[/https://bstudy.net/714109/iskusstvo/garmoniya_hudozhestvennoy_kulture](https://bstudy.net/714109/iskusstvo/garmoniya_hudozhestvennoy_kulture)

16. **«Гармонія (музика)»** -

[/https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%8F_\(%D0%BC%D1%83%D0%B7%D1%8B%D0%BA%D0%B0\)](https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%93%D0%B0%D1%80%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%B8%D1%8F_(%D0%BC%D1%83%D0%B7%D1%8B%D0%BA%D0%B0))

17. **«Ст. Танець – мова тіла та емоцій»** -

[/https://www.education.ua/ru/blog/6148/](https://www.education.ua/ru/blog/6148/)

18. **«Види танців, які бувають напрямки?»** -

[/https://new-art.com.ua/vidy-tantsa/](https://new-art.com.ua/vidy-tantsa/)

19. **«Гармонія з собою»** -

[/https://www.education.ua/ru/blog/15087/](https://www.education.ua/ru/blog/15087/)

20. **«Що таке кохання?»** -

[/https://www.bsmu.edu.ua/blog/6460-scho-take-kohannyass/](https://www.bsmu.edu.ua/blog/6460-scho-take-kohannyass/)

21. **«Кохання, як танець – танець, як кохання»** -

[/https://www.0542.ua/news/1652242/lubov-kak-tanec-tanec-kak-lubov](https://www.0542.ua/news/1652242/lubov-kak-tanec-tanec-kak-lubov)

22. **«Гармонія людини та природи»**

[/http://www.minipedia.org.ua/garmoniya-cheloveka-i-prirody/](http://www.minipedia.org.ua/garmoniya-cheloveka-i-prirody/)

23. **«Гармонія кохання»** -

[/http://prostakov.org/garmoniya-lyubvi](http://prostakov.org/garmoniya-lyubvi)

24. **«Аліса в країні чудес»** -

[/https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BB%D1%96%D1%81%D0%B0_%D1%83_%D0%94%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BB%D1%96%D1%81%D0%B0_%D1%83_%D0%94%D0%B8%D0%B2%D0%BE%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97)

25. «Яскраво-червоні вітрила» - /<https://www.ukrlib.com.ua/world/printit.php?tid=604>

СТАТТІ ІЗ ЖУРНАЛІВ, КНИГ ТА ГАЗЕТ

26. Кривохижа А. М. **Гармонія танцю** : навч.-метод. посіб. для студ. пед. навч. закл. Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2005. 92 с.

27. Бондаренко Л. А., Бердовський О. Я. Танцювальні композиції та етюди танців народів світу. Київ : Муз. Україна, 1975. 215 с.

28. БАЛЕТ «ЛУСКУНЧИК» В РЕДАКЦІЇ В. ВАЙНОНЕНА: ГЕНЕЗИС ТА КОМПОЗИЦІЯ. Перова, Ганна Олексіївна. 2018

29. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво. Харків: ХДАК, 2008. 224 с.

30. Колногузенко Б. М. Мистецтво балетмейстера: Навч.-метод. матеріали з МБ курсу /Харк. держ. акад. культури; уклад. Б.М. Колногузенко. Харків: ХДАК, 2007. 86 с.